



Aan: het college van GS provincie Zeeland,
de Zeeuwse colleges burgemeester en wethouders en
het dagelijks bestuur van het waterschap Scheldestromen.



22.0000657

Inkomende documenten Gemeente Sluis

Onderwerp
Zeeuwse norm
weerbare overheid

Zaaknummer
112598

Behandeld door
J.M.H. van Dam
+31 6 55484455

Verzonden
14 JAN 2022

Middelburg, 14 januari 2022

Geacht college, dagelijks bestuur,

Weerbaarheid en integriteit zijn randvoorwaardelijk voor het vertrouwen van onze inwoners, instellingen en bedrijven in de Zeeuwse overheden. In de afgelopen jaren is hiervoor nieuwe wetgeving ontstaan, zijn diverse handreikingen ontwikkeld en in meer of mindere mate vertaald in het verbeteren van werkwijzen. Daarbij is tevens gewerkt aan het vergroten van het bewustzijn daarvoor in de dagelijkse besturen van onze overheden, bij de volksvertegenwoordigers en de ambtelijke organisaties.

Op initiatief van de voorzitters van de Zeeuwse overheden is de wens uitgesproken toe te werken naar een Zeeuwse norm weerbare overheid die kan dienen als gezamenlijke ondergrens voor een weerbare overheid in Zeeland.

De inhoud van de norm bevat geen nieuwe of aanvullende kaders, maar is een logische bundeling van ambities, afspraken en richtlijnen die reeds gelden en door de Zeeuwse overheden in meer of mindere mate worden gehanteerd. Bij het naleven van deze regels en richtlijnen is het echter van belang dat de Zeeuwse overheden dat niet afzonderlijk van elkaar doen maar gezamenlijk, als één Zeeuwse overheid. Door samen op te trekken en één lijn te trekken, versterken we elkaar, ondersteunen we elkaar en vormen we één Zeeuws front tegen ondermijnende invloeden. Dit maakt het moeilijker voor de mensen en organisaties die misbruik willen maken van de Zeeuwse overheden.

Zeeuwse norm weerbare overheid

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 hebben de voorzitters van de Zeeuwse overheden afgesproken de in 2017 opgestelde 'Zeeuwse baseline integriteit' te actualiseren. Met de brief van 7 september 2021 heb ik de 'baseline weerbaarheid en integriteit 2.0' gepresenteerd. Hierin is voornamelijk aandacht gegeven aan afspraken omtrent de integriteit van de Zeeuwse overheidsorganisaties.

Omdat integriteit slechts een van de onderdelen is van een weerbare overheid, heeft een bestuurlijke werkgroep, bestaande uit de burgemeesters van de gemeenten Middelburg en Sluis, de commissaris van de Koning en de dijkgraaf, een inventarisatie gemaakt van overige impulsen voor een weerbare en integere overheid. Deze zijn door de bestuurlijke werkgroep gebundeld in een norm: 'de Zeeuwse norm weerbare overheid'. Hierin zijn alle ambities, afspraken en richtlijnen omtrent weerbaarheid en integriteit opgenomen, dus ook de afspraken van 7 september 2021. De Zeeuwse norm weerbare overheid (Zeeuwse norm) is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Inhoud van de Zeeuwse norm

Doel

In de Zeeuwse norm zijn de ambities gebundeld waar de Zeeuwse overheden zich aan committeren om te implementeren en uit te voeren om de weerbaarheid en integriteit in gezamenlijkheid te vergroten. De Zeeuwse norm vormt daarmee een handreiking voor alle Zeeuwse overheden om als één Zeeuws front op te trekken.

Groei

De geformuleerde ambities vormen een basis. Jaarlijks zullen deze worden bijgesteld of aangevuld.

Afspraken over

- het bevorderen van bewustwording van weerbaarheid en integriteit bij bestuur en medewerkers;
- het voldoen aan afspraken omtrent het waarborgen van integriteit van bestuur en medewerkers;
- het verzorgen van de veiligheid tijdens het uitvoeren van de publieke taak;
- het verzorgen van de informatiehuishouding op het gebied van ondermijning;
- de inzet van het bestuurlijk instrumentarium, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) tegen ondermijning;
- het zorgen voor geactualiseerd Bibob-beleid;
- het zorgen voor een geactualiseerd Damocles-beleid;
- opleiden van medewerkers in het herkennen van ondermijning;
- het samenwerken en voldoen aan een basis op het gebied van informatiebeveiliging.

Begeleiding en monitoring

Het realiseren van de ambities zal worden aangejaagd door de bestuurlijke werkgroep. Daarnaast is er een ambtelijke werkgroep die de Zeeuwse overheden ondersteuning kan bieden.

De Zeeuwse overheden rapporteren jaarlijks over de uitvoering van deze norm aan het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Naar aanleiding van de rapportage zal de bestuurlijke werkgroep de Zeeuwse overheden adviseren de norm al dan niet aan te scherpen of te verbreden.

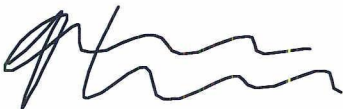
Verzoek bespreken Zeeuwse norm in uw college

Met deze brief bied ik u de Zeeuwse norm aan met het verzoek om deze uiterlijk voor 1 maart 2022 te bespreken in uw college. Om dit proces te stroomlijnen stuur ik u een concept oplegnotitie voor behandeling in uw college of dagelijks bestuur. Het staat u natuurlijk vrij om deze aan te passen. Behandeling van de Zeeuwse norm in alle colleges en dagelijks bestuur van de 13 Zeeuwse gemeenten, waterschap en provincie heeft tot doel om alle voorzitters toestemming te geven de norm te kunnen ondertekenen op een nog nader te organiseren moment.

De Zeeuwse norm weerbare overheid zal worden toegelicht in de burgemeesterskring van 28 januari 2022. Indien u daarnaast nog vragen heeft kunt u contact opnemen met mevrouw J. van Dam, sr. Adviseur Veiligheid en Integriteit van de provincie Zeeland of met een van de leden van de bestuurlijke werkgroep.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en vertrouw er op dat u kunt instemmen met deze gezamenlijke bijdrage aan een weerbare en integere Zeeuwse overheid.

Hoogachtend,



Dhr. J.M.M. Polman, commissaris van de Koning

Mede namens de overige leden van de bestuurlijke werkgroep:

Dhr. Bergmann, burgemeester gemeente Middelburg

Mw. Vermue, burgemeester gemeente Sluis

Dhr. T. Poppelaars, dijkgraaf waterschap Scheldestromen

Bijlage:

1. Zeeuwse norm weerbare overheid
2. oplegnotitie Zeeuwse norm weerbare overheid

Intentieverklaring

Zeeuwse norm weerbare overheid

Een handreiking voor Zeeuwse overheden om in gezamenlijkheid te komen tot een weerbare overheid

Doel intentieverklaring

Voor u ligt een intentieverklaring van de dertien Zeeuwse gemeenten, het waterschap en de provincie, hierna tezamen genoemd 'partijen', met als doel samen de weerbaarheid en de integriteit van de Zeeuwse overheid te versterken. Daarmee werpen partijen ook drempels op tegen ondermijnende criminaliteit.

De Zeeuwse overheid kan haar weerbaarheid versterken door te zorgen voor een zorgvuldige, betrouwbare en transparante belangenafweging en besluitvorming, door een goede en veilige werkgever te zijn en door het voorkomen van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Zeeuwse overheid. Daarmee bevorderen partijen het gezag van de Zeeuwse overheid en voorkomen en bestrijden tegelijkertijd de invloed van ondermijning.

De ambities die de Zeeuwse overheden hiervoor nastreven zijn vastgelegd in de Zeeuwse norm weerbare overheid (hierna: 'Zeeuwse norm').

Door samen te werken, hetzelfde beleid op dit thema te voeren en dit op een consequente wijze toe te passen worden de Zeeuwse overheden gezamenlijk meer weerbaar.

Door deze intentieverklaring te ondertekenen spreekt het bestuur zijn commitment uit om de ambities, zoals geformuleerd in de Zeeuwse norm, binnen de organisatie van partijen te implementeren en samen te werken aan een integere en weerbare Zeeuwse overheid.

Intentie

- Partijen committeren zich aan de Zeeuwse norm en zorgen voor de implementatie en uitvoering van de geformuleerde ambities.
- Partijen zullen, waar het nodig is en waar het kan, elkaar ondersteunen in het uitvoeren van de Zeeuwse norm.
- De Zeeuwse norm is een groeimodel. De hier geformuleerde ambities vormen de basis. Jaarlijks wordt de uitvoering gemonitord en zodra het kan, worden de ambities aangescherpt of verbreed.
- Vastlegging van de nieuwe ambities vindt plaats door middel van een gewijzigde Zeeuwse norm en een daarbij behorende geactualiseerde intentieverklaring.
- De stellingen zijn ambitieus: dat is ook nodig om ondermijning aan te kunnen pakken. Partijen hebben de intentie de hiervoor benodigde bereidwilligheid, tijd en capaciteit in te zetten.
- Partijen stellen een bestuurlijke werkgroep Zeeuwse norm in, die partijen stimuleert en zorgt voor afstemming in de uitvoering van de norm.
- Partijen stellen een ambtelijke werkgroep Zeeuwse norm in, die ondersteuning kan bieden aan partijen bij de implementatie en uitvoering van de norm.
- De Zeeuwse norm vormt een integraal onderdeel van het (veiligheids-)beleid van de verschillende overheidsorganen, indien van toepassing.

- Partijen zijn zich bewust van het gegeven dat er onderling verschillen zijn en accepteren dat de norm bij bepaalde partners eerder geïmplementeerd kan zijn dan bij anderen.
- Het uitgangspunt is om gezamenlijk op te trekken en eenzelfde uitvoering van de norm te hanteren. Partijen beseffen dat op onderdelen er sprake kan zijn van maatwerk en accepteren zodoende kleine verschillen in de uitvoering.
- Partijen dragen de Zeeuwse norm uit naar instanties die via een gemeenschappelijke regeling werkzaamheden namens partijen uitvoeren, zodat ook deze instanties naar de inhoud van de Zeeuwse norm handelen.
- De commissaris van de Koning, de Dijkgraaf en de burgemeesters hebben - alvorens over te gaan tot ondertekening - instemming verkregen van hun dagelijks bestuur.

De Zeeuwse norm

Ambities Zeeuwse norm

1. Bewustwording bij bestuur en medewerkers

- 1.1. Partijen besteden minimaal eens per jaar aandacht aan het bevorderen van weerbaarheid en integriteit en daarmee aan het voorkomen en bestrijden van ondermijning binnen de eigen organisatie.
- 1.2. Partijen besteden minimaal eens per jaar gezamenlijk aandacht aan onder artikel 1.1. genoemd thema.
- 1.3. Partijen participeren actief in integrale communicatie van casuïstiek, thema's en fenomenen en aanbod van trainingen.
- 1.4. Ondermijning is opgenomen in het integrale veiligheidsplan dan wel beleidsplan van partijen en de aanpak is verder vormgegeven in het daarbij behorende plan van aanpak of uitvoeringsplan.

2. De integriteit van bestuur en medewerkers

- 2.1. Voor de integriteit van de bestuurders committeren partijen zich aan de volgende punten:

- 2.1.1. *Selectie van bestuurders*

Partijen zullen voor kandidaat-bestuurders een risicoanalyse laten uitvoeren conform de meest recente handreiking van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

- 2.1.2. *Periodiek bespreken integriteit*

Integriteit vraagt voortdurende aandacht. Naast het moment van het installeren van raadsleden en het benoemen van de leden van het dagelijks bestuur is het aan te bevelen in ieder geval een keer per jaar een gezamenlijke themabijeenkomst te organiseren.

- 2.1.3. *Gedragscodes integriteit voor politieke ambtsdrager*

Partijen zorgen voor een actuele (niet ouder dan vijf jaar) gedragscode voor een politieke ambtsdrager. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de meest actuele handreikingen en aanvullende wetgeving.

- 2.1.4. *Protocol integriteitsschending*

Partijen stellen een protocol op waarin beschreven wordt hoe te handelen bij vermeende schending van integriteit.

- 2.1.5. *Vertrouwenspersoon of -commissie*

Partijen zorgen er voor dat bij een vertrouwenspersoon of vertrouwenscommissie een melding van een mogelijke integriteitsschending kan worden gedaan.

- 2.2. Voor de integriteit van de medewerker committeren partijen zich aan het volgende:

- 2.2.1. *Periodiek bespreken integriteit*

Minimaal één keer per jaar wordt in de gehele ambtelijke organisatie aandacht besteed aan het onderwerp integriteit.

- 2.2.2. *Bespreken integriteit nieuwe medewerker*

Voor nieuwe medewerkers wordt bij de eed- of belofteaflegging specifieke aandacht besteed aan integriteit.

- 2.2.3. *Kwetsbare functies/VOG*

Partijen benoemen kwetsbare functieprofielen. Partijen zorgen er in ieder geval voor dat de bestuurders en medewerkers in deze functieprofielen bij aanvang dienstverband een

Verklaring Omtrent het Gedrag (hierna: VOG) overhandigen waaruit blijkt dat er geen bezwaar bestaat om de betreffende functie te vervullen. Dit wordt periodiek herhaald.

2.2.4. Screening van medewerkers

Partijen onderkennen het belang van het gedegen screenen van (nieuwe) medewerkers die werkzaam zijn in het veiligheidsdomein gerelateerd aan de ondermijningsaanpak. Partijen zullen onderzoeken op welke wijze ze deze screening vorm kunnen geven en welke partij de screening kan verzorgen.

- 2.3. Voor de integriteit van bestuurders en medewerkers zullen partijen bij kwetsbare functies werken met een controlesystematiek, zoals functiescheiding of het meekijken van een tweede medewerker, om misstanden te voorkomen.

3. Thema: Veilig Publieke Taak

- 3.1. Partijen laten externen weten wat hun organisatienorm van acceptabel gedrag is.
- 3.2. Partijen stimuleren dat bestuurders en medewerkers elk voorval van (digitale) agressie en geweld melden en partijen registreren alle voorvallen van agressie en geweld tegen bestuurders en medewerkers.
- 3.3. Partijen trainen hun bestuurders en medewerkers in het voorkomen van en omgaan met (digitale) agressie en geweld.
- 3.4. Partijen reageren naar de dader die (digitale) agressie en geweld heeft gebruikt tegen hun bestuurders en medewerkers en bevorderen het (laten) doen van aangifte van strafbare feiten.
- 3.5. Partijen verhalen de schade op de dader en verlenen nazorg aan bestuurders en medewerkers die slachtoffer zijn van (digitale) agressie en geweld.
- 3.6. Partijen hebben (structurele) middelen beschikbaar in de begroting zodat er bij bedreiging van bestuurders en medewerkers, op advies van Openbaar Ministerie en politie, passende (fysieke) beveiligingsmaatregelen getroffen kunnen worden.

4. Thema: Informatiehuishouding ondermijning

- 4.1. Partijen zorgen ervoor dat hun interne informatiepositie op ondermijning inzichtelijk wordt gemaakt. Dit doen zij door het gestructureerd en op juridisch verantwoorde wijze verzamelen en delen van informatie waardoor informatie gestuurd gewerkt kan worden. Voor het kunnen verwerken van gegevens hebben partijen een geactualiseerd privacy protocol.
- 4.2. Partijen zorgen voor een intern meldpunt voor signalen van ondermijning.
- 4.3. Partijen zorgen daarnaast voor intern periodiek overleg over ondermijning waarbij afdeling overstijgende signalen worden verrijkt met systeem- en straatinformatie.

5. Thema: Bestuurlijk Instrumentarium

- 5.1. Partijen hebben in de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) ondermijningsartikelen opgenomen die minimaal voldoen aan het door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voorgestelde model met in ieder geval de volgende ondermijningsartikelen:
 - 5.1.1. *Sluiting voor het publiek toegankelijke gebouwen.*
 - 5.1.2. *(Exploitatie-) Vergunningsstelsel met eis "niet in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn" voor:*
 - a) (horeca-)inrichtingen;
 - b) Seks- en escortbedrijven;
 - c) Speelautomatenhallen voor kansspelen.

- 5.1.3. *Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat.*
- 5.1.4. *Vergunningplicht branches, gebieden en gebouwen.*
- 5.1.5. *Evenementvergunning met nadere regels voor vechtsportevenementen.*
- 5.2. Partijen zullen minimaal een keer per jaar bijeenkomen om de inzet van het bestuurlijk instrumentarium te evalueren, kennis en ervaringen te delen en eventuele knelpunten in de aanpak te bespreken en de speerpunten voor het komend jaar te benoemen.

6. Thema: Bibob

- 6.1. Partijen zorgen voor geactualiseerd Bibob-beleid, naar het model Zeeuwse beleidslijn Bibob 2021, waarin de overheidsbeslissingen zijn opgenomen die onder de toepassing van de Wet Bibob vallen. Dit betekent dat partijen onder meer Bibob toepassen bij de in het model nader gespecificeerde vergunningen (waaronder drank- en horeca vergunning, exploitatievergunning voor: - horeca, -speelautomatenhallen, -seks-inrichting of escortbedrijf, - coffeeshops, Wabo bouwactiviteit en Wabo milieuactiviteit), subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten, al dan niet via de 'kan'-bepaling.
- 6.2. Partijen geven uitvoering aan het model Zeeuwse beleidslijn Bibob 2021 zoals vermeld in artikel 6.1. en alle daaropvolgende actualiseringen.
- 6.3. Partijen beschikken over Bibob-medewerkers die voldoende zijn toegerust om uitvoering te geven aan de Wet Bibob en komen in regionaal verband minimaal een keer per jaar bijeen om kennis en ervaring uit te wisselen.

7. Thema: Opiumwet (Wet Damocles)

- 7.1. Gemeenten hebben geactualiseerd Damocles-beleid (Opiumwet 13b), conform het uniforme Zeeuwse model, houden dit actueel en voeren het consequent uit zoals omschreven. Dit betekent dat partijen het beleid toepassen op basis van een recente beleidsnota bestuurlijke handhaving van artikel 13b Opiumwet. In 2021 is hierin een verschuiving in accent van bevoegdheid tot sluiting naar belangenafweging opgenomen.
- 7.2. Partijen maken gebruik van de in 2019 verruimde sluitingsbevoegdheid uit de Opiumwet waardoor de burgemeester panden kan sluiten bij strafbare voorbereidingshandelingen.
- 7.3. Partijen beschikken over Damocles-medewerkers die voldoende zijn toegerust om uitvoering te geven aan de Wet Damocles en komen in regionaal verband minimaal een keer per jaar bijeen om kennis en ervaring uit te wisselen.

8. Thema: Signaleren en handhaven

- 8.1. Partijen zorgen ervoor dat hun medewerkers getraind worden in het herkennen van ondermijning.
- 8.2. Partijen stimuleren bewustwording en signalering van ondermijning bij de lokale bevolking, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven.
- 8.3. Partijen zorgen ervoor dat hun toezichthouders en bijzondere opsporingsambtenaren (hierna: boa's) getraind en opgeleid zijn in het herkennen van ondermijning.
- 8.4. Partijen zijn in staat monodisciplinaire controles uit te voeren in de aanpak van ondermijning en gezamenlijk/interdisciplinair waar nodig.
- 8.5. De boa's van partijen die de aanpak van ondermijning al in hun takenpakket hebben, bieden -in het kader van het bevorderen van kennis- proactief ondersteuning aan boa's van partijen die deze kennis nog niet hebben.
- 8.6. Partijen voeren minimaal jaarlijks een integrale controle uit waarbij aandacht is voor (signalen van) ondermijning.
- 8.7. Partijen toetsen jaarlijks of zij voldoende capaciteit en kwaliteit aan boa's hebben voor de benodigde handhaving.

9. Thema: informatiebeveiliging

- 9.1. Partijen bevorderen bewustzijn in hun organisaties over een adequate en juiste informatiebeveiliging en werken daartoe actief samen met elkaar.
- 9.2. Partijen dragen daartoe zorg voor minimaal jaarlijks overleg tussen hun Chief Information Security Officers om gezamenlijk te werken aan weerbaarheid ten aanzien van informatieveiligheid.
- 9.3. Partijen voldoen aan de baseline informatiebeveiliging overheid (hierna: BIO). De BIO is gebaseerd op de actuele, internationale standaard voor informatiebeveiliging (NEN-ISO/IEC 27001 en NEN-ISO/IEC 27002) en heeft risicomanagement als uitgangspunt.

Begeleiding en monitoring Zeeuwse norm

1. Het realiseren van de ambities zal worden aangejaagd door een bestuurlijke werkgroep waarin de Zeeuwse gemeenten, het waterschap en de provincie zijn vertegenwoordigd.
2. Partijen rapporteren jaarlijks aan het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) over de uitvoering van de Zeeuwse norm. Bespreking van deze jaarlijkse rapportage zal plaats vinden in het OZO.
3. Naar aanleiding van de rapportage en bespreking in het OZO zal de bestuurlijke werkgroep partijen adviseren de norm al dan niet aan te scherpen of te verbreden.
4. Partijen stellen een ambtelijke werkgroep Zeeuwse norm in die ondersteuning aan partijen kan bieden voor implementatie en uitvoering van de Zeeuwse norm.
5. De ambtelijke werkgroep komt op frequente basis bijeen om de voortgang te monitoren, actief te communiceren, knelpunten te signaleren, te adviseren en een helpende hand te bieden.

CONCEPT oplegnotitie voor colleges en dagelijks bestuur

--	--

datum Xxx januari 2022

Onderwerp Zeeuwse norm weerbare overheid

Conceptbesluit

Het college besluit:

kennis te nemen van het handelingskader "Zeeuwse norm weerbare overheid" en de voorzitter mandaat te verlenen om de Zeeuwse norm te ondertekenen.

CONCEPT oplegnotitie voor colleges en dagelijks bestuur

datum

Xxxx januari 2022

onderwerp

Zeeuwse norm weerbare overheid

Aanleiding

Op initiatief van de voorzitters van de Zeeuwse overheden is de gezamenlijke wens uitgesproken om het belang van een integere en weerbare Zeeuwse overheid te benadrukken. In de aanpak van georganiseerde criminaliteit en daaraan verbonden ondermijning zijn Zeeland en Brabant al jaren een succesvol voorbeeld voor andere regio's. In Zeeland en Brabant is een hecht bondgenootschap tegen ondermijning ontstaan.

Een logisch vervolg van deze hechte samenwerking is om gezamenlijk toe te werken naar een Zeeuwse norm weerbare overheid. Een handelingskader dat kan dienen als ondergrens voor een weerbare overheid(sorganisatie) in Zeeland. Deze norm bevat geen nieuwe of aanvullende kaders, maar is een bundeling van al bestaande (beleids)afspraken, wet- en regelgeving, handreikingen en modellen op diverse thema's, met als overkoepelend thema: weerbaarheid. Door deze zaken te bundelen en gezamenlijk op te pakken, bieden we de individuele Zeeuwse overheid een handreiking.

Een bestuurlijke werkgroep, bestaande uit burgemeesters van de gemeenten Middelburg en Sluis, de Commissaris van de Koning provincie Zeeland en de Dijkgraaf van het Waterschap Scheldestromen, heeft deze handreiking vormgegeven in een norm en is overeengekomen deze bestuurlijk verder te brengen in de provincie Zeeland.

Effect

De Zeeuwse norm weerbare overheid heeft tot effect dat samenwerking tussen Zeeuwse overheden wordt bevorderd, beleid op elkaar wordt afgestemd en op consequente wijze wordt uitgevoerd. De norm legt daarmee een gezamenlijke ondergrens vast voor hoe Zeeuwse overheden zich weerbaar, betrouwbaar en integer opstellen. De norm werpt daarmee ook drempels op tegen ondermijnende criminaliteit en daarmee gepaard gaande waterbedeffecten. Tenslotte bevordert het gezag van de Zeeuwse overheden.

Argumenten

Uitgangspunten van de norm zijn zoals hierboven gesteld dat de Zeeuwse overheden gezamenlijk hun weerbaarheid en integriteit versterken. Gedegen, betrouwbare en transparante belangenafweging en besluitvorming vormen de basis, evenals het zijn van een goede en veilige werkgever en het voorkomen van misbruik of oneigenlijk gebruik van diensten en producten van de overheid.

CONCEPT oplegnotitie voor colleges en dagelijks bestuur

datum

Xxxx januari 2022

onderwerp

Zeeuwse norm weerbare overheid

De norm bevat basisafspraken waar de Zeeuwse overheden voor staan. Voor het eerst worden deze nu ook schriftelijk gebundeld en bevestigd. De meerwaarde is dat de Zeeuwse overheden hiermee gezamenlijk aan de slag kunnen gaan in plaats van individueel. Door dit op deze wijze op te pakken, bestaat ook de mogelijkheid om vanuit een ambtelijke en een bestuurlijke werkgroep de overheden te begeleiden en te ondersteunen in de uitvoering en toepassing van het handelingskader.

Het voor handen hebben van een handelingskader is eveneens van groot belang met het oog op de installatie van het nieuwe kabinet. Het document kan als basis dienen voor het aanvragen van additionele middelen die binnen afzienbare tijd beschikbaar komen en worden toebedeeld.

Door het bevorderen van de weerbaarheid en integriteit van Zeeuwse overheden worden ook (preventieve) drempels opgeworpen tegen ondermijnende criminaliteit. Deze criminaliteit, vaak in georganiseerd verband, veroorzaakt ongewenste gevolgen voor onze samenleving. Het tast niet alleen onze leefbaarheid en ons gevoel voor veiligheid aan, maar het ondermijnt ook het gezag van de overheid.

Het is algemeen bekend dat criminelen zich niet aan gemeentegrenzen houden en met gebruikmaking met de bovenwereld zoeken naar zwakke plekken. Ze kunnen daarbij gebruik maken van de verschillen tussen de Zeeuwse gemeenten in de aanpak van ondermijning. Wanneer één gemeente druk uitoefent, is het mogelijk dat criminelen hun heil elders gaan zoeken; het zogenaamde "waterbedeffect" of "shopgedrag". Om deze reden moet Zeeland ervoor zorgen dat alle gemeenten, provincie en waterschap gezamenlijk werken aan het verstevigen van de (bestuurlijke) weerbaarheid. De Zeeuwse norm weerbare overheid vormt de handreiking om dat te doen.

Een ander fenomeen dat de laatste jaren fors is gestegen, betreft het aantal medewerkers en bestuurders van gemeenten, provincies en waterschappen dat te maken krijgt met een (fysieke of online) vorm van agressie, intimidatie of geweld (bron: Monitor Integriteit en Veiligheid, 2020). Het is helaas een fenomeen waarvan de verwachting is dat deze stijgende lijn zich zal voortzetten. De handreiking voorziet in een reeks afspraken die de overheden de mogelijkheid biedt om aan de voorkant te regelen in een dergelijke onverhoopte situatie snel te kunnen handelen en gedegen voorbereid te zijn.

CONCEPT oplegnotitie voor colleges en dagelijks bestuur

datum	Xxxx januari 2022
onderwerp	Zeeuwse norm weerbare overheid

Elders in het land, zoals in de provincie Flevoland, wordt al met een soortgelijke gezamenlijke norm gewerkt. Ook in Noord-Brabant wordt momenteel een gelijk traject gelopen om te komen tot een gezamenlijke Brabantse norm weerbare overheid. Tijdens het proces om te komen tot een Zeeuwse norm weerbare overheid wordt nauw samengewerkt met Noord-Brabant

Samenvatting

Samenvattend stelt de inhoud van de norm geen nieuwe of aanvullende kaders. Het is een logische bundeling van ambities, afspraken en richtlijnen die reeds gelden en door de Zeeuwse overheden in meer of mindere mate worden gehanteerd.

De grote meerwaarde van bundeling in een Zeeuwse norm is dat bij het naleven van deze regels en richtlijnen het van belang is dat de Zeeuwse overheden dat niet alleen afzonderlijk van elkaar doen maar gezamenlijk, als één Zeeuwse overheid. Door samen op te trekken en één lijn te trekken, versterken we elkaar, ondersteunen we elkaar en vormen we één Zeeuws front tegen ondermijnende invloeden.

Kanttekeningen

De Zeeuwse norm weerbare overheid is een gezamenlijke intentieverklaring van de Zeeuwse overheden, waarin ambities voor verschillende onderdelen binnen de aangesloten organisaties staan geformuleerd. Deze ambities zijn, vanwege de diversiteit en grootte van de overheden, voor de ene organisatie eenvoudiger haalbaar en bereikbaar dan voor de andere. De organisaties accepteren dat op onderdelen sprake kan zijn van maatwerk en zodoende kleine verschillen bestaan in uitvoering. De norm is derhalve bewust ontworpen als een *groeimodel*. Het biedt iedere Zeeuwse overheid een stevige basis met goede aanknopingspunten om naartoe te groeien. Er is wel ruimte voor '*couleur locale*', maar geen vrijblijvendheid.

Financiën

Het is aan de gemeenteraden zelf om te beoordelen in hoeverre zij zelf middelen en capaciteit beschikbaar kunnen en willen stellen om de implementatie en borging van de norm te bevorderen.

Hoe gaan we dat financieren?
n.v.t..

CONCEPT oplegnotitie voor colleges en dagelijks bestuur

datum

Xxxx januari 2022

onderwerp

Zeeuwse norm weerbare overheid

Zijn er significante gevolgen voor het weerstandsvermogen?

n.v.t.

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie en participatie

De ondertekening van de norm zal plaatsvinden met een persmoment.

Participatie

n.v.t.

Uitvoering

De Zeeuwse norm weerbare overheid wordt uiterlijk voor 1 maart 2022 besproken in alle colleges of dagelijks bestuur van de Zeeuwse overheden. Vervolgens zal een officieel tekenmoment plaatsvinden voor alle voorzitters van de Zeeuwse overheden.

De norm zal door de Zeeuwse overheden worden geborgd in hun relevante beleidsstukken van 2022-2026, waaronder integrale (veiligheids-)plannen.

Het realiseren van de ambities wordt aangejaagd door een bestuurlijke werkgroep, waarin de Zeeuwse gemeenten, het waterschap en de provincie in zijn vertegenwoordigd. De Zeeuwse overheden rapporteren jaarlijks aan het Overleg Zeeuwse Overheden over de uitvoering van de Zeeuwse norm. Naar aanleiding van deze rapportage zal de bestuurlijke werkgroep de Zeeuwse overheden adviseren de norm al dan niet aan te scherpen of te verbreden.

Een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordiging uit de Zeeuwse overheden zal ondersteuning bieden aan partijen ten behoeve van de implementatie en uitvoering van de Zeeuwse norm. De ambtelijke werkgroep komt op frequente basis bijeen om de voortgang te monitoren, actief te communiceren, knelpunten te signaleren, te adviseren en een helpende hand te bieden.

Tijdens het proces en de implementatie van de Zeeuwse norm weerbare overheid zal de ambtelijke werkgroep advies inwinnen bij vakspecialisten en communicatieadviseurs van de verschillende overheden.

Om het proces van de Zeeuwse norm vorm te geven zijn er zijn middelen beschikbaar gesteld. De provincie Zeeland heeft een subsidie van het

CONCEPT oplegnotitie voor colleges en dagelijks bestuur

datum	Xxxx januari 2022
-------	-------------------

onderwerp	Zeeuwse norm weerbare overheid
-----------	--------------------------------

	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewend om een extra (tijdelijke) adviseur in te zetten zodat de norm verder kan worden ontwikkeld.
--	--

	Advies ingewonnen (advies)orgaan Taskforce-RIEC Brabant Zeeland en het Zeeuws Platform Integrale Veiligheid.
--	--

	bijlagen
--	-----------------

	1. Zeeuws norm weerbare overheid
--	----------------------------------